

De fracties van de politieke partijen in de Tweede Kamer

Onderwerp Medische heroïneverstrekking
Uw kenmerk
Ons kenmerk
Sector
Team
Doorkiesnummer (058) 233 8510 drs. J.A. de Waard
Bijlagen
Datum 26 september 2005, verzonden:

Geachte Kamerleden,

De besturen van de grote steden in Nederland - samenwerkend in het verband van de G27 en G4 - dringen er al geruime tijd bij de regering op aan om de mogelijkheid te verruimen om het verstrekken van heroïne op medische indicatie aan zwaar verslaafde patiënten in de verslavingszorg mogelijk te maken.

Zoals bekend heeft de Commissie Paas een daartoe strekkend advies aan de regering uitgebracht. Het kabinet heeft vervolgens de aanbevelingen van "Paas" overgenomen en besloten in principe het areaal aan behandelplaatsen met 700 uit te breiden. Daarmee kan heroïneverstrekking onder medisch toezicht deel uit gaan maken van het hulpverleningsaanbod in de grote steden, zowel in de Randstad als daarbuiten, en wordt met dit in te zetten instrument tevens een substantiële bijdrage geleverd aan de bestrijding van overlast in de publieke ruimte.

Mede dankzij ondersteunende uitspraken van de Tweede Kamer voor dit beleid zijn belangrijke stappen gezet op weg naar realisering van dit soort nieuwe voorzieningen voor verslavingszorg als onderdeel van het verslavings- en veiligheidsbeleid.

Tot zover het goede nieuws. Het slechte nieuws is dat het kabinet de gemeenten tot nu toe in onvoldoende mate faciliteert om tot daadwerkelijke realisering van dit behandelaanbod in het kader van zorg en overlast en criminaliteitsbestrijding te komen.

Vlak voor het zomerreces nam de Kamer een motie aan (nr.161/Van der Laan) waarin minister Hoogervorst van VWS werd opgedragen overleg te voeren met de betrokken

gemeenten met als doel een regeling te treffen voor de structurele bekostiging van de uitbreiding aan behandelplaatsen. De uitkomsten van dit inmiddels gevoerde overleg van minister Hoogervorst met vertegenwoordigers van de steden en de VNG zijn teleurstellend. De minister is er niet in geslaagd uitzicht te bieden op structurele financiering en volhardt in zijn standpunt dat:

- hij geen initiatieven zal nemen om meer rijksmiddelen beschikbaar te stellen;
- wat er aan budget is alleen incidenteel (in de jaren 2006-2007) aan de deelnemende gemeenten wordt toegekend.

De bewindsman blijkt alleen maar bereid om uit de middelen op zijn eigen begroting de bestaande 'experimentplaatsen' te bekostigen. De voortzetting van dit eerste contingent aan behandelplaatsen is daarmee voor de nabije toekomst zeker gesteld. De betrokken gemeenten ontvangen daarvoor de normvergoeding van ongeveer € 16.000,-- per plaats per jaar die de Commissie Paas als passend heeft aangemerkt.

Voor de nieuwe behandelplaatsen (in principe 700 stuks, waarvan de deelnemende gemeenten er 545 hebben geclaimd om op korte termijn te gaan inrichten) wenst de minister van VWS uit zijn eigen begroting geen middelen uit te trekken. In plaats daarvan is er uit andere departementen het volgende bijeen gesprokkeld:

- Justitie: een bedrag van 6 miljoen dat eind vorig jaar door de Kamer bij amendement uit de begroting 2005 is gelicht en aan die van VWS is toegevoegd;
- BZK: al eerder was, voor een periode van drie jaar, één miljoen per jaar uitgetrokken en dit bedrag is onlangs naar wij begrepen door minister Pechtold met 1 miljoen per jaar voor een periode van 3 jaar opgehoogd. Dit deed hij met als argument de bijdrage die dit instrument levert aan de veiligheid op straat en de verbetering van de gezondheid van langdurig verslaafden.

Van de aldus vergaarde middelen resteert, na aftrek van o.a. onderzoekskosten die VWS ten laste van dit budget brengt, in totaal 10.800.000 euro dat het kabinet bereid is, uitgesmeerd over een periode van twee jaar, aan de deelnemende gemeenten uit te keren. Dat levert voor de nieuwe behandelplaatsen (545 stuks) een kostenvergoeding van plm. € 10.000,-- per jaar op in de twee jaren 2006/2007. Vergelijken met het normbedrag dat het rijk voor het eerste contingent aan plaatsen vergoedt, komen de gemeenten voor de nieuwe behandel eenheden rond 6.000 euro per plaats per jaar aan rijksbijdrage tekort.

De te overbruggen ruimte is kleiner geworden door de verhoogde bijdrage van BZK en omdat het budget per behandelplaats is toegenomen vanwege een minder groot

aantal te realiseren plekken (545 ipv 700). Maar nog steeds ontbreekt in totaal een bedrag van € 6,5 miljoen voor de periode van twee jaar waarin het rijk bijdraagt aan deze voorziening.

Daarbij is voorzien dat de nodige exploitatiekosten voor rekening van de gemeenten blijven, gelet op de ervaringen die zijn opgedaan in de huidige experimentgemeenten. Daar bovenop komen nog de investeringskosten die verband houden met het verwerven en geschikt maken van huisvesting van de behandleenheden (naar schatting één miljoen euro per gemeente), ook deze kosten vallen buiten de rijksvergoeding. Een aantal gemeenten ziet zich daarom genoodzaakt de definitieve besluitvorming in de gemeenten te laten plaatsvinden wanneer er helderheid is over de toezegging van het rijk om in voldoende mate bij te dragen in de financiering. Het is daarom de uitdrukkelijke wens van de gemeenten dat het Rijk zorgdraagt voor substantiële en structurele financiering van de verstrekking en gemeentes niet voor voldongen feiten stelt waaraan zij in redelijkheid niet kunnen voldoen. In alle aanvragen van de gemeenten komen passages met deze strekking terug.

We moeten concluderen dat minister Hoogervorst als het gaat om de nieuwe behandelplaatsen voor medische heroïne-verstrekking onvoldoende gehoor geeft aan de adviezen van de Commissie Paas en door het volharden in deze opstelling geen recht doet aan de inspanningen (én de eigen bijdragen!) die gemeenten willen leveren om deze zo noodzakelijke maatschappelijke voorzieningen tot stand te brengen. Het beschikbaar stellen van incidentele financiering voor 2006 en 2007 zou kunnen betekenen dat gerealiseerde (extra) capaciteit op korte termijn weer afgebouwd moet worden met mogelijke nadelige gevolgen voor de deelnemers. Het CCBH vervolgonderzoek van 2004 heeft aangetoond dat bij voortgaande behandeling de positieve effecten verder versterkt worden. Een reden te meer voor structurele financiering, die niet alleen door gemeenten kan worden gedragen .

In de Tweede Kamer is gebleken dat er brede overeenstemming is over het belang van deze voorziening en de noodzaak om gemeenten daarvoor op een doelmatige manier te faciliteren. We doen dan ook opnieuw een beroep op de partijen in de Kamer om tijdens de komende behandelingen van de begroting van de betrokken departementen (van VWS, Justitie en BZK) er voor zorg te dragen dat het kabinet een structurele regeling voor de bekostiging treft en het gat van 6,5 miljoen euro dat nu nog resteert overbrugt.

Hoogachtend,

Blad 4

Namens de betrokken gemeenten,

Roel Sluiter,
wethouder van Leeuwarden,
lid van de G27-sociale pijler

G4/ Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht; G27/ Enschede, Groningen,
Arnhem, Nijmegen, Tilburg, Breda, Haarlem, Leiden, Maastricht, Deventer,
's-Hertogenbosch en Leeuwarden, alsmede Apeldoorn.